

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

Віктор Патійчук
Сергій Кулик

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ

Тестові завдання

Луцьк – 2023

УДК 327.7: 351.86(477)
П-57

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки.
Протокол № 2 від 25 жовтня 2023 р.*

Рецензент:

Карпчук Наталія Петрівна, доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Патійчук В. О., Кулик С. М.

П-57 Національна безпека України: тестові завдання для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини». Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2023. 48 с.

У навчально-методичному виданні запропонований пакет тестових завдань трьох ступенів складності, які дають змогу оцінити зміст найважливіших процесів щодо забезпечення національної безпеки України. Навчально-методичне видання рекомендовано для підготовки магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини».

УДК 327.7: 351.86(477)

© Патійчук В. О., Кулик С. М. 2023

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	6
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	35
ДОДАТКИ.....	38

ВСТУП

Основною метою освітнього компонента «Національна безпека України» є вивчення основних закономірностей формування національної безпеки України. Він розрахований для підготовки магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійної програм «Міжнародні відносини». Головним завданнями цього нормативного освітнього компонента є вивчення умов забезпечення національної безпеки України, основних форм і видів національної безпеки в сучасному багатополюсному світі та аналіз стану її забезпечення в сучасних умовах ведення війни з російським агресором тощо.

Під час вивчення освітнього компонента «Національна безпека України» здобувачі освіти повинні бути компетентними у таких питаннях: поняття та основний зміст «національної безпеки» з позицій суверенітету держави; основні елементи національної безпеки; поняття «національних інтересів» та їх просторова і змістова динаміка; наукові концепції «національного інтересу»; національні інтереси України; «державний інтерес» та його трактування з різних політологічних точок зору; система захисту та реалізації національної безпеки; законодавчі основи забезпечення системи безпеки в Україні; Концепція національної безпеки України; характеристика основних загроз національній безпеці України; структура й основні напрями державницької політики національної безпеки України; органи системи забезпечення національної безпеки України; проблеми формування національної безпеки України з позиції її європейської та євроатлантичної інтеграції; зв'язки України з НАТО й можливі перспективи входження у його структуру; відносини України з її сусідами з позиції системи безпеки; російської агресії та її вплив на забезпечення суверенітету та підтримання національної безпеки України; проблеми забезпечення України зброєю та проведення наступальних операцій; роль і значення українського фактору в формуванні загальноєвропейської та світової безпеки тощо.

Здобувачі після вивчення цього освітнього компонента повинні вміти аналізувати стан забезпечення суверенітету й гарантованої безпеки України в складних умовах міжнародного життя та повномасштабної російської агресії, яка триває, а також визначати основні проблеми й пріоритети національної безпеки держави, встановлювати загрози безпеці нашої держави на національному й регіональному рівнях.

Запропоновані тестові завдання дадуть змогу здобувачам перевірити свої знання щодо функціонування безпекових систем на різних масштабних рівнях та проявах їх функціонування та забезпечення. Оскільки в навчально-методичному виданні запропоновані тестові завдання, які дадуть змогу оцінити її основні форми і види, зміст і форму, компоненти та структуру. Також для опитування виносяться питання розвитку та формування сучасної безпекової системи нашої держави та розглядаються безпекові проблеми функціонування її основних стратегічно-безпекових підрозділів і складових, включаючи аналіз безпекової ситуації в Європі та світі в цілому. Тестові завдання відповідають програмному силабусу освітнього компонента «Національна безпека України» (Додаток А). В тестових завданнях висвітлені питання співвідношення між національною та регіональною безпекою, проблематика чинників формування зовнішньої безпеки, значення національної безпеки у встановленні регіональної та міжнародної безпеки, основні аспекти формування національної та регіональної безпеки, загрози безпеці на національному й регіональному рівнях, поняття міжнародної стабільності, проблеми розвитку систем міжнародної та регіональної безпеки в нових умовах глобального політичного розвитку, розглядаються прогнози та нові тенденції в розвитку проблем забезпечення національної безпеки України тощо.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. В якому році відбулася російська окупація території Автономної Республіки Крим:

а) 2009;	г) 2012;	е) 2017;
б) 2014;	г) 2015;	е) 2013;
в) 2010;	д) 2020;	ж) 2016?

2. В якому році був підписаний Будапештський меморандум, який гарантував Україні безпеку, після її відмовлення від ядерної зброї:

а) 1991;	г) 2006;	е) 1994;
б) 1992;	г) 2008;	е) 2022;
в) 2013;	д) 2014;	ж) 1997?

3. В якому році остаточно було виведено ядерну зброю з території України:

а) 1993;	г) 1992;	е) 1994;
б) 1996;	г) 1998;	е) 1997;
в) 1999;	д) 1995;	ж) 1991?

4. В якому році був підписаний Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва в Європі, що затвердив принцип недоторканості державних кордонів:

а) 1975;	г) 1985;	е) 1980;
б) 1968;	г) 1992;	е) 1987;
в) 1990;	д) 1970;	ж) 1995?

5. В якому році на території України (військовий полігон «Яворів») відбулися перші спільні з НАТО командно-штабні навчання:

а) 1992;	г) 1999;	е) 1994;
б) 1997;	г) 2001;	е) 1998;
в) 1995;	д) 1996;	ж) 1993?

6. В якому році офіційно припинив свою діяльність Організація Варшавського договору (ОВД):

а) 1991;	г) 1995;	е) 2001;
б) 1993;	г) 1998;	е) 1992;
в) 1999;	д) 2000;	ж) 1994.

7. В якому році вступила в дію програма НАТО «Партнерство заради миру», до якої долучилася Україна:

а) 1997;	г) 1995;	е) 2000;
б) 1993;	г) 1998;	е) 1996;
в) 2001;	д) 2002;	ж) 1994?

8. В якому році Україна, як Республіка колишнього СРСР, увійшла до складу ООН:

а) 1945;	г) 1985;	е) 1980;
б) 1968;	г) 1991;	є) 1987;
в) 1948;	д) 1947;	ж) 1995?

9. В якому році відбулася катастрофа на ЧАЕС, яка призвела до значного забруднення території України:

а) 1985;	г) 1992;	е) 1994;
б) 1996;	г) 1998;	є) 1997;
в) 1986;	д) 1995;	ж) 1991?

10. В якому році Україна стала офіційним учасником НБСЄ (ОБСЄ):

а) 1992;	г) 1985;	е) 1980;
б) 1968;	г) 1991;	є) 1987;
в) 1948;	д) 1994;	ж) 1995?

11. В якому році Україна стала офіційним членом Ради Європи:

а) 1992;	г) 1985;	е) 1980;
б) 1968;	г) 1991;	є) 1987;
в) 1948;	д) 1994;	ж) 1995?

12. В якому році Україна підписала договір про участь у Центральноевропейській ініціативі:

а) 1992;	г) 1985;	е) 1980;
б) 1996;	г) 1991;	є) 1987;
в) 1948;	д) 1994;	ж) 1995?

13. В якому році Україна стала офіційним учасником Організації за демократію та економічний розвиток (ГУАМ):

а) 1992;	г) 2006;	е) 2022;
б) 1997;	г) 1991;	є) 2000;
в) 1948;	д) 1994;	ж) 1995?

14. В якому році Україна стала офіційним учасником Організації чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС):

а) 1992;	г) 2006;	е) 2022;
б) 2007;	г) 1991;	є) 2000;
в) 1999;	д) 1994;	ж) 1995?

15. Коли був прийнятий Закон «Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки»:

а) 1992;	г) 1998;	е) 2000;
б) 1999;	г) 1991;	є) 1993;
в) 1995;	д) 1994;	ж) 1997?

16. З якого року Україна стала учасником Чорноморської військово-морської групи:

а) 1992;	г) 2001;	е) 2000;
б) 1999;	г) 1991;	є) 1993;
в) 1995;	д) 1994;	ж) 1997?

17. Коли Україна стала учасником Європейського енергетичного співтовариства:

а) 1992;	г) 2016;	е) 2003;
б) 1996;	г) 1991;	є) 2005;
в) 2006;	д) 1994;	ж) 2010?

18. В якому році Україна підписала договір про Співдружність Незалежних Держав (СНД):

а) 1992;	г) 1995;	е) 1998;
б) 1998;	г) 1991;	є) 2007;
в) 1994;	д) 1997;	ж) 2001?

19. В якому році Україна відмовилася від договору про Співдружність Незалежних Держав (СНД):

а) 1998;	г) 2018;	е) 2022;
б) 1999;	г) 2004;	є) 2007;
в) 2000;	д) 2014;	ж) 2001?

20. В якому році відбулося російське вторгнення в Україну під виглядом так званої «спеціальної військової операції» (СВО):

а) 1998;	г) 2018;	е) 2022;
б) 1999;	г) 2004;	є) 2007;
в) 2000;	д) 2014;	ж) 2001?

21. Коли був прийнятий закон Законом України «Про Збройні Сили України»:

а) 1992;	г) 2006;	е) 2022;
б) 1997;	г) 1991;	є) 2000;
в) 1948;	д) 1994;	ж) 1995?

22. Коли була прийнята Конституція України:

а) 1991;	г) 2006;	е) 2002;
б) 1997;	г) 1991;	є) 2000;
в) 1996;	д) 1994;	ж) 1995?

23. В якому році прийнято Концепцію національної безпеки України:

а) 1997;	г) 1995;	е) 1998;
б) 1993;	г) 1992;	є) 1996;
в) 1991;	д) 1995;	ж) 1994?

24. В якому році Україна стала офіційним членом організації «Режиму контролю за ракетними технологіями» (РКРТ):

а) 1996;	г) 1992;	е) 1994;
б) 1998;	г) 1999;	є) 1997;
в) 2000;	д) 1995;	ж) 1991?

25. З якого року в Україні почала діяти Місія ОБСЄ:

а) 1993;	г) 1992;	е) 2002;
б) 1995;	г) 1994;	є) 1998;
в) 2000;	д) 1999;	ж) 1996?

26. У якому році вступила в дію програма «Розширення НАТО на Схід»:

а) 1997;	г) 1995;	е) 2000;
б) 1993;	г) 1998;	є) 1996;
в) 2001;	д) 2002;	ж) 1994?

27. В якому році Україна була звинувачена США у продажі Іраку систем протиповітряного стеження «Кольчуга»:

а) 2002;	г) 1991;	е) 2004;
б) 2003;	г) 1999;	є) 1998;
в) 2000;	д) 1997;	ж) 2005.

28. В якому році прийнято рішення про відкриття центру інформації та документації НАТО в Україні:

а) 1996;	г) 2000;	е) 1992;
б) 1993;	г) 2003;	є) 1998;
в) 1997;	д) 1991;	ж) 1995?

29. Коли в Україні почала функціонувати мережа Інтернет:

а) 1990;	г) 1995;	е) 2000;
б) 1993;	г) 1998;	є) 1996;
в) 2001;	д) 2002;	ж) 1994?

30. В якому році Україна підписала міжнародну Угоду про інформаційні технології?:

а) 2001;	г) 1986;	е) 2002;
б) 1996;	г) 2004;	є) 1998;
в) 1991;	д) 1999;	ж) 2006?

31. Виберіть п'ять областей України, що найбільше постраждали від аварії на ЧАЕС, яка призвела до значного забруднення її території:

а) Волинська;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Чернігівська;	г) Львівська;	є) Рівненська;
в) Одеська;	д) Житомирська;	ж) Запорізька?

32. Які з вказаних областей України межують із Росією:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Львівська;	г) Чернігівська;	е) Харківська;
в) Луганська;	д) Житомирська;	ж) Запорізька?

33. Які з вказаних областей України не межують із Росією:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Львівська;	г) Чернігівська;	е) Харківська;
в) Луганська;	д) Житомирська;	ж) Запорізька?

34. На території, яких областей України велися активні бойові дії з російськими окупантами у 2022 р.:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Чернігівська;	е) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

35. Території, яких областей України найбільше постраждали від російської агресії в 2022 р.:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Чернігівська;	е) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

36. На територію, яких областей України 24 лютого 2022 р. вторглися російські окупанти:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Чернігівська;	е) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

37. Які області України прийняли у 2022 р. найбільше внутрішніх переміщених осіб:

а) Волинська;	г) Закарпатська;	е) Київська;
б) Львівська;	г) Тернопільська;	е) Рівненська;
в) Одеська;	д) Житомирська;	ж) Хмельницька?

38. З яких областей України у 2022 р. виїхало найбільше біженців за кордон:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Чернігівська;	е) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

39. На територію, яких областей України відбулося найбільше ракетних прильотів від російських окупантів:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Чернігівська;	е) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

40. На території, яких областей України була найбільше пошкоджена критична інфраструктура у 2022 р.:

а) Донецька;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Чернігівська;	є) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

41. Які з вказаних областей України є прикордонними:

а) Волинська;	г) Херсонська;	е) Київська;
б) Львівська;	г) Дніпропетровська;	є) Харківська;
в) Одеська;	д) Рівненська;	ж) Закарпатська?

42. Які з вказаних областей України не є прикордонними:

а) Хмельницька;	г) Херсонська;	е) Київська;
б) Вінницька;	г) Тернопільська;	є) Івано-Франківська;
в) Одеська;	д) Рівненська;	ж) Закарпатська?

43. Які з вказаних областей України розташовані на Чорноморському узбережжі:

а) Одеська;	г) Запорізька;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Дніпропетровська;	є) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

44. Які з вказаних областей України не розташовані на Чорноморському узбережжі:

а) Одеська;	г) Запорізька;	е) Київська;
б) Миколаївська;	г) Дніпропетровська;	є) Харківська;
в) Луганська;	д) Херсонська;	ж) Запорізька?

45. Які з вказаних областей України межують із Білоруссю:

а) Волинська;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Хмельницька;	г) Чернігівська;	є) Харківська;
в) Житомирська;	д) Вінницька;	ж) Рівненська?

46. Які з вказаних областей України не межують із Білоруссю:

а) Волинська;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Хмельницька;	г) Чернігівська;	є) Харківська;
в) Житомирська;	д) Вінницька;	ж) Рівненська?

47. Які з вказаних областей України межують із Польщею:

а) Волинська;	г) Львівська;	е) Тернопільська;
б) Хмельницька;	г) Рівненська;	є) Харківська;
в) Житомирська;	д) Закарпатська;	ж) Івано-Франківська?

48. Які з вказаних областей України не межують із Польщею:

а) Волинська;	г) Львівська;	е) Тернопільська;

- б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Харківська;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

49. Які з вказаних областей України межують із Молдовою:

- а) Одеська; г) Вінницька; є) Тернопільська;
б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Чернівецька;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

50. Які з вказаних областей України не межують із Молдовою:

- а) Одеська; г) Вінницька; є) Тернопільська;
б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Чернівецька;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

51. Яка з вказаних областей України має спільні сухопутні кордони з Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією:

- а) Одеська; г) Вінницька; є) Тернопільська;
б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Чернівецька;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

52. Яка з вказаних областей України має спільні сухопутні кордони з Польщею та Білоруссю:

- а) Львівська; г) Волинська; є) Тернопільська;
б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Харківська;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

53. Які з вказаних областей України мають спільні сухопутні кордони з Румунією:

- а) Одеська; г) Вінницька; є) Тернопільська;
б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Чернівецька;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

54. Які з вказаних областей України не мають спільних сухопутних кордонів із Румунією:

- а) Одеська; г) Вінницька; є) Тернопільська;
б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Чернівецька;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

55. Яка з вказаних областей України має спільні сухопутні кордони з Угорщиною:

- а) Одеська; г) Вінницька; є) Тернопільська;
б) Хмельницька; г) Рівненська; є) Чернівецька;
в) Житомирська; д) Закарпатська; ж) Івано-Франківська?

56. Яка з вказаних областей України має спільні сухопутні кордони з Словаччиною:

а) Одеська;	г) Вінницька;	е) Тернопільська;
б) Хмельницька;	г) Рівненська;	є) Чернівецька;
в) Житомирська;	д) Закарпатська;	ж) Івано-Франківська?

57. На території, яких областей України розташовані атомні електростанції:

а) Волинська;	г) Сумська;	е) Київська;
б) Хмельницька;	г) Запорізька;	є) Харківська;
в) Житомирська;	д) Вінницька;	ж) Рівненська?

58. На території, яких областей України розташовані потужні гідроелектростанції:

а) Полтавська;	г) Дніпропетровська;	е) Київська;
б) Хмельницька;	г) Запорізька;	є) Харківська;
в) Черкаська;	д) Вінницька;	ж) Херсонська?

59. В яких із вказаних областей України, згідно офіційних даних, найбільше мобілізованих вояків для протистояння російській агресії:

а) Волинська;	г) Вінницька;	е) Тернопільська;
б) Хмельницька;	г) Рівненська;	є) Чернівецька;
в) Житомирська;	д) Закарпатська;	ж) Івано-Франківська?

60. В яких із вказаних областей України, згідно офіційних даних, найбільше відмов від мобілізації:

а) Волинська;	г) Львівська;	е) Тернопільська;
б) Хмельницька;	г) Рівненська;	є) Чернівецька;
в) Житомирська;	д) Закарпатська;	ж) Івано-Франківська?

61. Які з вказаних країн не є сусідами першого порядку з Україною:

а) Росія;	г) Молдова;	е) Польща;
б) Болгарія;	г) Чехія;	є) Грузія;
в) Румунія;	д) Словаччина;	ж) Туреччина?

62. Які з вказаних країн мають лише морські кордони з Україною:

а) Росія;	г) Молдова;	е) Польща;
б) Болгарія;	г) Вірменія;	є) Грузія;
в) Румунія;	д) Словаччина;	ж) Туреччина?

63. Яка з указаних країн на початку нового століття висунула до України територіальні претензії щодо о. Зміїний:

а) Росія;	г) Литва;	е) Румунія;
б) Польща;	г) Білорусь;	є) Словаччина;
в) Угорщина;	д) Молдова;	ж) Чехія?

64. Які з вказаних країн не мають сухопутних кордонів з Україною:

а) Росія;	г) Молдова;	е) Польща;
б) Болгарія;	г) Чехія;	є) Грузія;
в) Румунія;	д) Словаччина;	ж) Туреччина?

65. Які з вказаних країн мають сухопутні кордони з Україною:

а) Росія;	г) Молдова;	е) Польща;
б) Болгарія;	г) Чехія;	є) Грузія;
в) Румунія;	д) Словаччина;	ж) Туреччина?

66. Хто з вказаних країн має відкриті або латентні територіальні претензії до України:

а) Росія;	г) Литва;	е) Румунія;
б) Польща;	г) Білорусь;	є) Словаччина;
в) Угорщина;	д) Молдова;	ж) Чехія?

67. Яка з вказаних країн має найменшу протяжність сухопутних кордонів з Україною:

а) Білорусь;	г) Молдова;	е) Словаччина?
б) Росія;	г) Угорщина;	
в) Румунія;	д) Польща;	

68. Яка з вказаних країн має найдовшу протяжність сухопутних кордонів з Україною:

а) Білорусь;	г) Молдова;	е) Словаччина?
б) Росія;	г) Угорщина;	
в) Румунія;	д) Польща;	

69. Які з вказаних країн Центрально-Східної Європи виступають від імені ОБСЄ офіційним посередником у врегулюванні Придністровського конфлікту:

а) Росія;	г) Литва;	е) Україна;
б) Румунія;	г) Латвія;	є) Польща;
в) Білорусь;	д) Естонія;	ж) Угорщина?

70. В яких із вказаних країн Україна брала участь у миротворчих операціях:

а) Афганістан;	г) Колишня Югославія;	е) Філіппіни;
б) Ірак;	г) Молдова;	є) Судан;
в) Лівія;	д) Ефіопія;	ж) Кувейт?

71. Які з вказаних країн колишнього СРСР входять до ГУАМ:

а) Грузія;	г) Узбекистан;	е) Росія;
б) Україна;	г) Білорусь;	є) Вірменія;
в) Казахстан;	д) Молдова;	ж) Азербайджан?

72. Які з указаних країн належать до Організації чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС):

а) Болгарія;	г) Польща;	е) Туреччина;
б) Україна;	г) Угорщина;	є) Греція;
в) Румунія;	д) Молдова;	ж) Росія?

73. Які з вказаних країн Центрально-Східної Європи, сусідів України, є членами НАТО:

а) Польща;	г) Словаччина;	е) Румунія;
б) Угорщина;	г) Росія;	є) Білорусь;
в) Чехія;	д) Болгарія;	ж) Молдова?

74. В які країни світу Україна експортувала свою зброю до російського вторгнення 2022 р.:

а) Індія;	г) Китай;	е) Саудівська Аравія;
б) Єгипет;	г) Ірак;	є) Індонезія;
в) Ізраїль;	д) Росія;	ж) Пакистан?

75. З яких країн світу Україна зараз експортує найбільше зброї:

а) Саудівська Аравія;	г) Німеччина;	е) Польща;
б) США;	г) Китай;	є) Франція;
в) Індія;	д) Туреччина;	ж) Ізраїль?

76. Які з вказаних країн прийняли найбільше біженців після російського вторгнення 2022 р.:

а) Польща;	г) Словаччина;	е) Румунія;
б) Угорщина;	г) Росія;	є) Білорусь;
в) Чехія;	д) Болгарія;	ж) Молдова?

77. Які з вказаних країн блокують транспортування українського зерна через свою територію у 2022-2023 рр.:

а) Польща;	г) Словаччина;	е) Румунія;
б) Угорщина;	г) Росія;	є) Білорусь;
в) Чехія;	д) Болгарія;	ж) Молдова?

78. Які з вказаних країн світу найбільше надали Україні фінансової допомоги російського вторгнення 2022 р.:

а) Саудівська Аравія;	г) Німеччина;	е) Польща;
б) США;	г) Китай;	є) Франція;
в) Індія;	д) Туреччина;	ж) Ізраїль?

79. Які з вказаних країн світу найбільше надали Україні гуманітарної допомоги російського вторгнення 2022 р.:

а) Саудівська Аравія;	г) Німеччина;	е) Польща;

- б) США;
- в) Індія;

- г) Китай;
- д) Туреччина;

- є) Франція;
- ж) Ізраїль?

80. *Хто з вказаних країн світу продає Росії зброю після її вторгнення в Україну 24 лютого 2022 р.:*

- а) Саудівська Аравія;
- б) США;
- в) Індія;

- г) Німеччина;
- г) Китай;
- д) Туреччина;

- е) Іран;
- є) Пн. Корея;
- ж) Ізраїль?

81. *Якому рівню просторової організації системи безпеки відповідає національна безпека:*

- а) локальному (місцевому);
- б) регіональному (колективному);
- в) глобальному?

82. *Якому рівню просторової організації системи безпеки відповідає колективна безпека:*

- а) локальному (місцевому);
- б) регіональному (колективному);
- в) глобальному?

83. *Якому рівню просторової організації системи безпеки відповідає корпоративна безпека:*

- а) локальному (місцевому);
- б) регіональному (колективному);
- в) глобальному?

84. *Якому рівню просторової організації системи безпеки відповідає коаліційна безпека:*

- а) локальному (місцевому);
- б) регіональному (колективному);
- в) глобальному?

85. *За просторовими аспектами безпека буває:*

- а) динамічною;
- б) регіональною;
- в) регіональною;
- г) трансконтинентальною;
- г) національною;
- д) економічною;
- е) континентальною;
- є) військовою;
- ж) глобальною?

86. Як називається така форма безпеки, при якій є захищеними життєво важливі інтереси держави:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансована;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

87. Як називається така форма безпеки, коли захист життєво важливих інтересів держави можна буде досягти за рахунок намічених заходів:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

88. Як називається така форма безпеки, при якій держава не надіється на зовнішній напад і те, що їй завжди допоможуть союзники:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

89. За просторовими аспектами безпека буває:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;

- є) військова;
- ж) часткова?

90. Як називається така форма безпеки, при якій держави постійно маневрують на грані війни:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

91. Як називається така форма безпеки, при якій держава здатна захистити лише частину важливих сфер життєдіяльності країни:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

92. Як називається така форма безпеки, при якій держава основну ставку робить переважно на військову сферу:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

93. Як називається така форма безпеки, при якій держава основну ставку робить переважно на розвиток господарства та економічну сферу:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;

- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

94. Як називається така форма безпеки, при якій держава пропорційно розвиває усі стратегічні сфери діяльності:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансованою;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

95. Як називається така форма безпеки, коли не гарантовано захист усіх життєво важливих сфер держави:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;
- г) збалансована;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

96. Укажіть, які три сфери діяльності країни є визначальними для формування системи національної безпеки держави:

- а) демографічна;
- б) військова;
- в) політична;
- г) господарсько-економічна;
- г) науково-технічна;
- д) культурна;
- е) інформаційна?

97. Як називається така форма безпеки, при якій є захищеними життєво важливі інтереси держави:

- а) уявна;
- б) динамічна;
- в) реальна;

- г) збалансована;
- г) статична;
- д) потенційна;
- е) незбалансована;
- є) військова;
- ж) часткова?

98. Згрупуйте назву країни і величину, яка відповідає довжині сухопутних кордонів з Україною:

1) Польща;	а) 1576 км;
2) Угорщина;	б) 891 км;
3) Словаччина;	в) 939 км;
4) Румунія;	г) 103 км;
5) Молдова;	г) 90 км;
б) Росія;	д) 531 км;
7) Білорусь.	е) 428 км?

99. Вкажіть, які військові формування входять до Збройних Сил України:

- а) підрозділи МЧС;
- б) десантно-штурмові війська;
- в) повітряні сили;
- д) поліцейські підрозділи;
- г) сухопутні війська;
- г) підрозділи прокуратури та СБУ;
- д) військово-морські сили;
- е) працівники Національного антикорупційного бюро;
- ж) сили спеціальних операцій?

100. Україна була звинувачена США у 2002 р. за продаж Іраку:

- а) ядерних технологій;
- б) систем протиповітряного стеження «Кольчуга»;
- в) ракет «СС-20»;
- г) бактерологічної зброї;
- г) хімічної зброї;
- д) ракетних пускових установок «Град»;
- е) ракетних пускових установок «Смерч»;
- є) ракетних пускових установок «Ураган».
- ж) ракетних пускових установок «Бук»?

101. Які функції на сучасному етапі виконує НАТО:

- а) загарбницько-нападницькі;
- б) миротворчі;
- г) є обов'язковим елементом балансу сил на міжнародній арені;
- г) захисту національних і колективних інтересів країн-учасниць;

- д) є фактором застрашування і силової політики держав-учасниць;
- е) підсилює конфліктність у регіонах світу;
- є) посилює військово-політичну присутність США у регіонах світу;
- ж) підтримання глобальної безпеки?

102. Фактор «твердої сили» з позиції міжнародної безпеки це:

- а) «дипломатична вага» країни;
- б) високий соціально-економічний розвиток держави;
- в) наявність ядерної зброї;
- г) значний ресурсний потенціал країни;
- г) високий науково-технічний і технологічний розвиток держави;
- д) зручне геополітичне положення;
- е) значна чисельність війська та його потужна матеріально-технічна база;
- є) вихід до моря і наявність морського флоту;
- ж) етнічна згуртованість населення?

103. Ознаками світового геополітичного центру із позицій безпеки є:

- а) втручання у справи інших держав;
- б) військова та економічна могутність держави;
- в) належність до «великої сімки»;
- г) фінансово-економічний контроль за іншими країнами;
- г) дипломатична «вага»;
- д) значні показники індустріалізації країни;
- е) постійне членство у Раді Безпеки ООН;
- є) належність ядерної зброї;
- ж) зручне геополітичне положення?

104. Термін «конверсія» у міжнародних відносинах означає:

- а) гонка озброєнь;
- б) скорочення озброєнь;
- в) заборона використання окремих видів зброї;
- г) демонстрація сили;
- г) процес переходу економіки країни на «мирну продукцію»;
- д) залежність господарства країни від військового фактора;
- е) проведення ядерних випробувань;
- є) виробництво новітніх видів зброї;
- ж) проведення військових операцій?

105. «Баланс сил» в теорії безпеки означає:

- а) перевагу однієї силової сторони над іншою;
- б) компенсування переваги однієї з силових сторона за рахунок однотипних факторів;
- в) компенсування переваги однієї з силових сторін за рахунок різноякісних факторів;

- г) рівновагу сил у військовому питанні;
- г) наявність ядерного фактора в однієї із сторін;
- д) наявність ядерного фактора в обох сторін;
- е) втручання у процес протидії третьої сторони (кількох сторін);
- є) політика врівноваження домінуючих сторін за рахунок будь-яких факторів;
- ж) наявність кількох центрів сили?

106. Виберіть типові ознаки, притаманні великій світовій державі з позиції міжнародної безпеки:

- а) велика площа країни;
- б) військова та економічна могутність держави;
- в) значна чисельність населення;
- г) велика протяжність кордонів;
- г) дипломатична «вага»;
- д) значні показники індустріалізації країни;
- е) високий рівень урбанізації в країні;
- є) належність до «клубу ядерних держав»;
- ж) постійне членство у Раді Безпеки ООН?

107. Виберіть типові ознаки, притаманні наддержаві, глобальному лідеру з позиції міжнародної безпеки:

- а) велика площа країни;
- б) військова та економічна могутність держави;
- в) фінансовий та економічний контроль країн і регіонів світу;
- г) велика протяжність кордонів;
- г) дипломатична «вага»;
- д) належність до країн «великої сімки»;
- е) високий рівень урбанізації в країні;
- є) належність до «клубу ядерних держав»;
- з) постійне членство в Раді Безпеки ООН?

108. Виберіть типові ознаки, притаманні державі-партнеру з позиції безпеки:

- а) середні показники соціально-економічного розвитку;
- б) мелітаризація промисловості країни;
- в) значна чисельність населення;
- г) велика протяжність кордонів;
- г) низький рівень народжуваності;
- г) домінування аграрного сектора господарського комплексу країни;
- д) проблеми у власному забезпеченні національної безпеки;
- е) низький рівень розвитку сфери послуг;
- є) належність до регіональних організацій системи безпеки;
- ж) залежність від зовнішніх інвестицій?

109. *Ознаками регіонального силового центру із позицій безпеки є:*

- а) втручання у справи інших держав;
- б) військова та економічна могутність держави;
- в) значна чисельність населення;
- г) фінансово-економічний контроль за іншими країнами;
- г) дипломатична «вага»;
- д) значні показники індустріалізації країни;
- е) високий рівень урбанізації в країні;
- є) належність ядерної зброї;
- ж) зручне геополітичне положення.

110. *Ознаками «силового центру» із позицій безпеки є:*

- а) втручання у справи інших держав;
- б) військова та економічна могутність держави;
- в) значна чисельність населення;
- г) фінансово-економічний контроль за іншими країнами;
- г) дипломатична «вага»;
- д) значні показники індустріалізації країни;
- е) високий рівень урбанізації в країні;
- є) належність ядерної зброї;
- ж) зручне геополітичне положення?

111. *Виберіть типові ознаки, що притаманні державі-аутсайдеру з позицій безпеки:*

- а) економічна і політична залежність;
- б) високий рівень промислового виробництва;
- в) підвищена частка сільського населення;
- г) наявність значного зовнішнього боргу;
- г) відсутність ядерної зброї;
- д) наявність безробіття;
- е) високий природний приріст населення;
- є) проблеми у власному забезпеченні національної безпеки;
- ж) сільськогосподарська орієнтація господарського комплексу держави?

112. *Виберіть типові ознаки, що притаманні великій світовій державі з позицій безпеки:*

- а) велика площа країни;
- б) військова та економічна могутність держави;
- в) значна чисельність населення;
- г) велика протяжність кордонів;
- г) дипломатична «вага»;
- д) значні показники індустріалізації країни;
- е) високий рівень урбанізації в країні;
- є) належність до «клубу ядерних держав»;

ж) постійне членство у Раді Безпеки ООН?

113. Ознаками країни-союзника інтеграційного утворення із позицій безпеки є:

- а) невтручання у справи інших держав;
- б) військова та економічна залежність країни від регіональних і світових центрів;
- в) значна чисельність населення;
- г) фінансово-економічний контроль за її економікою з боку інших країн;
- г) неспроможність самотужки забезпечити свій суверенітет;
- д) значні показники індустріалізації країни;
- е) високий рівень урбанізації в країні;
- є) недостатня чисельність національного війська;
- ж) близькість до регіональних геополітичних та силових безпекових центрів?

114. Ознаками політично та економічно нестабільної країни із позицій безпеки є:

- а) політична та економічна криза в країні;
- б) військова та економічна залежність країни від регіональних і світових центрів;
- в) високий рівень безробіття та інфляції в країні;
- г) фінансово-економічний контроль за її економікою з боку інших країн;
- г) неспроможність самотужки забезпечити свій суверенітет;
- д) значні показники індустріалізації країни;
- е) високий рівень урбанізації в країні;
- є) недостатня чисельність національного війська;
- ж) близькість до регіональних геополітичних та силових безпекових центрів?

115. «Міжнародна стабільність» із позиції теорії безпеки це:

- а) відсутність міжнародних конфліктів і воєн у певний період часу між домінуючими державами;
- б) наявність балансу сил на міжнародній арені;
- в) здатність силових центрів вести політику стримування й обмеження щодо інших;
- г) рівновага сил у військовому питанні;
- г) відсутність різких протиріч у політичному плані;
- д) наявність ядерної зброї у світових геополітичних лідерів;
- е) відсутність домінуючої держави;
- є) втручання у процес протидії третьої сторони (кількох сторін);
- ж) політика врівноваження домінуючих сторін за рахунок будь-яких факторів?

116. Що таке життєво важливі інтереси держави:

- а) головні вектори зовнішньої та внутрішньої політики країни;
- б) першочергові завдання держави, що пов'язані з важливими моментами виживання її народу (громадян);
- в) важливі безпекові заходи щодо збереження суверенітету держави, її територіальної цілісності, підтримання безпеки на всіх рівнях державного утворення та управління;
- г) налагодження діяльності усіх важливих сфер функціонування країни, а також забезпечення нормального розвитку держави як повноправного суб'єкта міжнародного права та самодостатньої системи самозабезпечення та здійснення спроможності протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам і викликам сучасності.
- г) наукові концепції щодо розвитку національної безпеки держави;
- д) здатність держави реагувати на поточні безпекові виклики та загрози;
- е) довгострокова стратегія національної безпеки будь якої країни?

117. Які ознаки поведінки на міжнародному рівні притаманні державі-агресору:

- а) вона постійно озброюється та зазіхає на чужі території;
- б) держава, яка першою нападає на іншу країну;
- в) сторона, що здійснила насильницьке загарбання іншої території;
- г) країна має високі показники народжуваності;
- г) держава, що застосовує збройні сили проти іншої держави;
- д) вона має чисельне військо і витрачає значні кошти з бюджету на озброєння;
- д) країна має високі показники промислового приросту та зростання ВВП;
- е) держава має великий зовнішній борг;
- є) ця країна підтримує терористичні організації на інших територіях?

118. Що таке біфуркація безпеки:

- а) створення різноманітних безпекових заходів у межах регіону;
- б) процес розвитку системи національної безпеки з можливістю видозмінюватися та бути невизначеною в окремі моменти її формування;
- в) забезпечення правової основи міжнародного безпекового співробітництва;
- г) динаміка стану системи безпеки будь-якого рівня з можливістю повторення певних безпекових ситуацій, тобто певною циклічністю розвитку й властивістю набувати різноманітних потенційних властивостей;
- г) спільні безпекові дії кількох суб'єктів міжнародного права;
- д) крах національної системи безпеки та процес втрати державного суверенітету?

119. Що таке безпековий виклик:

- а) проблеми порушення функціонування нормального стану безпеки, які потребують негайного втручання з метою врегулювання або вирішення проблемної ситуації, що склалася;
- б) відсутність безпекових загроз;
- в) неузгодженість у системі функціонування безпеки на міжнародному рівні;
- г) складовий елемент загрози, разовий або багаторазовий (інколи повторний) збій функціонування системи безпеки будь-якого об'єкта (суб'єкта) функціонування;
- г) суперечлива дія (протидія) суб'єктів міжнародної безпеки, котрі намагаються порушити баланс сил;
- д) напруження безпекової ситуації в регіоні?

120. Що таке гарантії безпеки:

- а) комплексний колективний безпековий захід із боку силових міжнародно-безпекових центрів;
- б) обґрунтована наявність матеріально-технічної та законодавчо-правової бази та механізмів забезпечення національної безпеки держави;
- в) спільна запорука підтримання колективної системи безпеки, що базується на основі підписання міжнародних договорів та угод, впровадження комплексних договірних узгоджених безпекових дій та заходів учасників міжнародного процесу з метою підтримання миру та політичної стабільності в регіоні;
- г) співпраця суб'єктів міжнародного права;
- г) міжнародно-правові угоди з проблематики безпекових дій;
- д) безпекова конкуренція силових центрів у регіоні та світі;
- е) принцип запоруки взаємного ненападу та невтручання у внутрішні справи держав;
- е) відсутність безпекових договорів між державами регіону та світу?

121. Що таке дестабілізація безпеки:

- а) порушення стану безпеки та циклів життєдіяльності важливих сфер функціонування держави;
- б) цілеспрямована система дій протиборчої (ворожої) сторони, яка спрямована на повалення конституційного ладу в країні, порушення або втрату суверенітету держави, її територіальної цілісності і недоторканості кордонів, а також конституційних прав, свобод і гарантій її громадян тощо;
- в) розрив дипломатичних стосунків держав;
- г) напруга між суб'єктами міжнародного права;
- г) вихід держави з системи безпекових договорів регіону та військових коаліцій;
- д) відсутність безпекових договорів між державами регіону та світу;
- е) співпраця суб'єктів міжнародного права;
- е) міжнародно-правові угоди з проблематики безпекових дій?

122. Що таке генеративна безпека:

- а) впровадження нових безпекових заходів у державі та регіоні;
- б) система накопичення безпекових заходів у регіоні;
- в) удосконалення безпекових заходів і дій у державі та групі держав;
- г) здатність системи безпеки відтворювати свої втрачені структурні елементи та здійснювати функціональні заміщення одних компонентів іншими з метою її збалансування та нормального безперебійного існування;
- г) вихід безпекової системи на новий функціональний рівень;
- д) домінування в розвитку одного безпекового вектора;
- е) комплексний розвиток усіх безпекових сфер держави;
- є) акумулятивна функція безпекових систем держави?

123. Що таке техногенна безпека:

а) стан захищеності населення країни, її території та об'єктів життєдіяльності й всього навколишнього середовища від негативних наслідків техногенного характеру;

б) відсутність ризику виникнення аварій та катастроф на потенційно небезпечних об'єктах, а також у суб'єктів господарювання, що можуть створити реальну загрозу їх виникнення та контроль над ними з боку безпекових структур;

в) порушення екологічних норм у виробництві та інших видах людської діяльності;

г) наукова галузь, яка вивчає питання раціонального використання та відтворення природних ресурсів та охорони навколишнього середовища;

г) контроль над небезпечними виробництвами та іншими еколого-збитковими сферами діяльності людини в державі або регіоні;

д) специфічна функція національної безпеки держави та захисту її населення і території від надзвичайних ситуацій?

124. Що таке анексія:

а) один із видів агресії, що супроводжується насильницьким приєднанням (захопленням) державою території іншої держави або народу, а також примусове утримання того або іншого народу в межах чужої держави;

б) насильницьке прилучення чужих ресурсів на користь своєї держави (коаліції);

в) самовільне захоплення державою або її військом (правлячою елітою) будь-чого чужого (перш за все, території (землі), майна, іншої власності тощо), що не належить та самовільне встановлення меж свого володіння, що є грубим порушенням норм міжнародного права і принципу самовизначення націй.

г) виплати на користь іншої держави в результаті нанесення завданих їй матеріальних ущербів іншим суб'єктом міжнародного права;

г) принцип функціонування міжнародного права:

д) вимоги міжнародного трибуналу до агресорів;

е) специфічний вид розрахунків між державами після військових дій між ними?

125. Що таке вторгнення:

а) порушення державного кордону (повітряного простору, територіальних вод) військовими силами іншої держави (агресором);

б) насильницьке заходження (або під примусом) на території інших держав військових, політичних та економічних підрозділів інших країн або суб'єктів міжнародного права, наприклад ТНК;

в) захоплення території та простору однієї держави іншими державами за допомогою різноманітних засобів ведення експансії;

г) одна з форм політичного, економічного та інформаційного тиску з боку силових центрів на інші країни, які не здатні комплексно забезпечити свій суверенітет;

г) силовий вираз зовнішньої політики країн-агресорів;

д) вид зовнішньої політики в недемократичних держав?

126. Що таке потенціал безпеки:

а) усі наявні матеріально-базові ресурси для забезпечення безпеки держави;

б) досвід та наявні можливості суб'єкта міжнародної взаємодії у галузі забезпечення безпеки;

в) наявні сили, запаси, засоби, знання і механізми, що можуть бути використані у модернізації та нарощуванні безпекової системи держави;

г) військові сили в державі та їх озброєння;

г) нарощування озброєння в державі;

д) розвиток науково-технічного прогресу в системі озброєння армії держави?

127. Яке визначення «безпекова загроза», на вашу думку, є правильним і найбільш повним:

а) стан динаміки системи, коли небезпека або порушення нормальних умов її функціонування в силу певних причин і чинників загрожує збою її діяльності, сприяє її дестабілізації, а в кінцевому випадку – деградації (руйнуванню) цієї структури і зупиняє її діяльність;

б) сукупність умов та чинників, які перешкоджають реалізації діяльності систем безпеки, створюючи загрозу безпеці;

г) напруга між суб'єктами міжнародного права;

г) вихід держави з системи безпекових договорів регіону та військових коаліцій;

д) різноманітність внутрішніх і зовнішніх протиріч суспільно-політичного, політико-правового, ресурсно-екологічного та інших видів небезпечного характеру, антропогенного й природного походження, що можуть спричинити збої в роботі системи забезпечення безпеки та порушувати умови функціонування життєво-важливих сфер країни й

створювати передумови для втрати державою суверенітету, економічної та фінансової незалежності держави, порушувати її територіальну цілісність?

128. Що таке індикатори безпеки:

- а) головні складові національної безпеки країни;
- б) міжнародно-правові угоди в системі колективної безпеки;
- в) показник або кількісний вираз існування системи безпеки, що дає можливість правильно оцінити стан її функціонування;
- г) наявність потужних загроз між суб'єктами міжнародного права;
- г) чинники розвитку міжнародної та регіональної безпеки;
- д) один із основних (головних) показників, який свідчить про наявність збоїв у забезпеченні системи безпеки?

129. Що таке мілітаризація:

- а) процес роззброєння держави і перехід її економіки на мирні рейки;
- б) посилення влади військових та підвищення їх ролі в діяльності держави;
- в) прихід до влади військових і встановлення в ній військової диктатури;
- г) поширення військових законів та дисципліни на цивільні галузі господарства країни, з метою втручання у справи інших держав чи придушення опору внутрішніх опозиційних сил, а також захисту від іноземної інтервенції;
- г) дії державних органів у сфері політики, економіки та господарювання, які спрямовані на нарощування військової могутності держави;
- д) посилення гонки озброєнь у державі чи регіоні та збільшення державних видатків на армію, розвиток воєнної промисловості в мирний час і створенням воєнно-промислових комплексів;
- е) перерозподіл багатства країни на військові цілі, посиленням державних податків, які ідуть в основному на потреби армії?

130. Що таке безпековий мораторій:

- а) відстрочка, затримка набуття чинності, початку, виконання якогось міжнародного договору (угоди), закону в країні, взаємних зобов'язань або вимог між сторонами, відкладання визначених дій тощо;
- б) домовленість суб'єктів міжнародного права щодо відстрочки або утримання від будь-яких дій на певний термін та до моменту визначення остаточної політичної чи економічної ситуації;
- в) заборона на використання певних видів ресурсів, проведення господарчої діяльності або військових операцій і збройних випробувань із метою підтримання безпеки в регіоні;
- г) показник або кількісний вираз існування системи безпеки, що дає можливість правильно оцінити стан її функціонування;
- г) наявність потужних загроз між суб'єктами міжнародного права;

д) система міжнародних договорів, яка контролює безпекові процеси в регіоні та глобальному просторі, а також можливість їх призупинити в силу певних причин та обставин, що склалися;

е) міжнародно-правовий документ, який регламентує безпекові дії та призупиняє їх із певних причин?

131. Військова доктрина з позиції безпеки це:

а) елемент зовнішньої політики держави, який базується на її військовій могутності;

б) система офіційних поглядів і положень у конкретній державі (яка часто буває таємною і не піддаються розголосу) щодо її подальших військово-стратегічних намірів;

в) порядок військового будівництва в країні, який базується на можливості підготовки держави та її збройних сил до ведення війни та захисту своїх національних інтересів;

г) довгостроковий фінансово-економічний план розвитку військової сфери держави:

г) програма ведення блискавичної війни на чужій території;

д) офіційна політика мілітаризованих держав у регіоні;

е) система довгострокових безпекових заходів держави щодо захисту своїх територій та підтримання її суверенітету?

132. Які ознаки притаманні безпековій стабільності:

а) стійка політико-економічна програма забезпечення нормальних умов функціонування держави, яка призводить до успішного її функціонування та підтримання суверенітету;

б) стан функціонування країни (регіону), при якому спостерігається стійкість внутріполітичного та зовнішнього курсів держави, а також політичного та соціально-економічного життя її населення;

в) злагоджена система функціонування усіх суспільно-політичних та державницько-управлінських інституцій із дотриманням юридичних і політичних норм співіснування;

г) функціонування механізмів колективної безпекової взаємодії з принципами мирного вирішення внутрідержавних і міжнародних конфліктних ситуацій;

г) відсутність внутрішніх і міжнародних конфліктних ситуацій?

133. Що таке безпекова політика держави:

а) одна із форм національної політики у сфері підтримання її безпеки та суверенітету;

б) концепція національної безпеки будь-якої держави;

в) узгодження система спільної безпекової взаємодії в рамках міжнародно-правового діалогу суб'єктів різного рівня організації;

г) діяльність державних органів різних рівнів щодо реалізації конституційних положень у сфері безпеки;

г) система різнопрофільних державних заходів із метою забезпечення нормального функціонування важливих сфер життєдіяльності населення країни та її різноманітних структурних підрозділів;

д) програмні правові, політичні, економічні та інші заходи щодо збереження нормальних та сприятливих умов функціонування суспільства в державі?

134. Що таке поріг безпеки:

а) допустима межа (кордон, ліміт, рівень) чогось, за яким настає небезпека;

б) максимальні або мінімальні (в залежності від параметрів їх розвитку та існування) кількісні показники та їх якісні характеристики функціонування системи безпеки країни, за якими настає небезпека;

в) державний граничний рівень національної безпеки, нижче якого настає небезпека та загроза існуванню держави та її громадян;

г) наявність потужних загроз між суб'єктами міжнародного права;

г) чинники розвитку міжнародної та регіональної безпеки;

д) один із основних (головних) показників, який свідчить про наявність збоїв у забезпеченні системи безпеки;

е) гранично допустимі показники безпекового розвитку будь-якої сфери життєдіяльності держави?

135. Що таке асиметричні загрози:

а) безпековий стан суб'єкта міжнародних відносин, який потребує першочергового вирішення;

б) відмінності у силових параметрах протестуючих сторін у міжнародних конфліктах;

в) різноманітність внутрішніх і зовнішніх, об'єктивних та суб'єктивних суперечностей у середовищі функціонування безпекового об'єкта, які не є адекватними рівню готовності суб'єкта щодо управління загрозами;

г) наявність потужних загроз між суб'єктами міжнародного права;

г) втрата безпекоздатності держави внаслідок певних причин;

д) один із показників функціонування системи безпеки, що дає можливість правильно оцінити стан забезпечення;

е) наявність потужних загроз між суб'єктами міжнародного права;

є) один із основних (головних) показників, який свідчить про наявність збоїв у забезпеченні системи безпеки?

136. Що таке політика безпекового втручання:

а) агресивні дії одного з акторів міжнародної взаємодії у відношенні до інших суб'єктів міжнародного права;

б) силовий примус когось до участі в чому-небудь проти його волі;

в) одна із форм внутрішньої політики, яка базується на примусовому підході, нав'язуванні своєї волі іншим, своїй участі у будь-якій діяльності (процесі) іншої сторони;

г) одна із форм діяльності зовнішньої політики держави, яка заснована на силових позиціях і виставленні політичних претензій іншим учасникам міжнародної взаємодії;

г) збройне втручання держави у справи інших країн;

е) політичний, фінансовий та економічний контроль з боку силових центрів на території інших держав?

137. Україні потрібно вступити в НАТО, щоб:

а) захистити свої національні інтереси від впливу Росії та перемогти неї у війні, що триває;

б) доказати світовій громадськості, що вона європейська держава;

в) догодити адміністрації США та іншим західним країнам;

г) виконати умови вступу в ЄС;

г) посилити свою військово-політичну могутність;

д) втратити суверенітет і потрапити під політичний вплив Заходу;

е) мати власну силову позицію в Європі та світі;

є) отримати інвестиції із Заходу й пільгові кредити;

ж) доказати свою спроможність захищати національні інтереси на міжнародному рівні?

138. Чому європейські країни відмовляють Україні у вступі в ЄС на сучасному етапі її розвитку:

а) через її низький соціально-економічний розвиток;

б) у зв'язку з неефективністю реформування економіки;

в) через високий рівень корупції і мафіозні зв'язки української влади;

г) відсутність значних політичних реформ;

г) не хочуть виділяти зайвих витрат на підняття рівня життя українського населення;

д) через триваючі військові дії на території України та військове вторгнення Росії;

е) бояться конкурентоздатності української продукції;

є) через екологічні проблеми і наслідки аварії на ЧАЕС;

ж) внаслідок релігійно-ментальної невідповідності?

139. Які причини збройного нападу (так званої «спеціальної військової операції») на Україну 24 лютого озвучило російське керівництво:

а) «денацифікація» України;

б) повернення «своїх історичних земель»;

в) повалення «київської зеленої хунти»;

г) боротьба з «жидо-бандерівцями»;

г) приборкати непокірного сусіда, якого вважають «меншим братом»;

д) визволення російськомовного населення від «западенсько-бандерівського гніту»;

е) об'єднання «руського міра»;

є) створення нового СРСР;

ж) демілітаризація України, яку «озброїв Захід»?

140. Україні потрібно виграти війну з Росією для того, щоб:

- а) перемогти ворога-агресора;
- б) повернути свої окуповані території, включаючи Крим;
- в) об'єднати всю територію та її народ в єдину країну;
- г) для того, щоб вступити в ЄС;
- г) доказати всьому світу, що Україна – незламна;
- д) для того, щоб стати членом НАТО;
- е) захистити себе від ідеології «руського міра»;
- є) отримати великі інвестиції від західних партнерів;
- ж) підтвердити свою територіальну цілісність і зміцнити суверенітет?

141. Виберіть, у яких сферах реалізується державна політика України щодо забезпечення її обороноздатності:

- а) військовій сфері;
- б) у сфері законотворення;
- в) економічної безпеки;
- г) фінансовій сфері;
- г) інформаційної та кібербезпеки;
- д) екологічної безпеки;
- е) соціальній сфері;
- є) безпеки критичної інфраструктури
- ж) енергетичній сфері?

142. Вкажіть основні принципи забезпечення національної безпеки України згідно її законодавства:

- а) посилення національної безпеки за рахунок послаблення особистої безпеки;
- б) пріоритет прав і свобод людини й громадянина;
- в) мирного співіснування з сусідами;
- г) національні інтереси вище за глобальні;
- г) верховенство права;
- д) договірних (мирних) засобів у розв'язанні конфліктів;
- е) своєчасність та адекватність заходів захисту національних інтересів;
- є) комплексного й збалансованого розвитку всіх сфер життєдіяльності країни;
- ж) недоторканості кордонів та поваги до суверенітету інших держав?

143. Основними зовнішніми загрозами національної безпеки України є:

- а) посягання на державний суверенітет України та її територіальну цілісність, територіальні претензії з боку інших держав;
- б) тінізація національної економіки;
- в) спроби втручання у внутрішні справи України з боку інших держав;

- г) воєнно-політична нестабільність, регіональні та локальні війни (конфлікти) в різних регіонах світу, насамперед поблизу кордонів України;
- г) загроза проявів сепаратизму в окремих регіонах України;
- д) поширення корупції в органах державної влади, зрощення бізнесу і політики, організованої злочинної діяльності;
- е) ослаблення системи державного регулювання і контролю у сфері економіки;
- є) велика боргова залежність держави, критичні обсяги державних зовнішнього і внутрішнього боргів;
- ж) розвідувально-підривна діяльність іноземних спеціальних служб?

144. Основними внутрішніми загрозами національної безпеки України є:

- а) посягання на державний суверенітет України та її територіальну цілісність, територіальні претензії з боку інших держав;
- б) тінізація національної економіки;
- в) спроби втручання у внутрішні справи України з боку інших держав;
- г) воєнно-політична нестабільність, регіональні та локальні війни (конфлікти) в різних регіонах світу, насамперед поблизу кордонів України;
- г) загроза проявів сепаратизму в окремих регіонах України;
- д) поширення корупції в органах державної влади, зрощення бізнесу і політики, організованої злочинної діяльності;
- е) ослаблення системи державного регулювання і контролю у сфері економіки;
- є) велика боргова залежність держави, критичні обсяги державних зовнішнього і внутрішнього боргів;
- ж) розвідувально-підривна діяльність іноземних спеціальних служб?

145. Виберіть, що належить до фундаментальних національних інтересів України згідно її Конституції:

- а) державний суверенітет і територіальна цілісність, демократичний конституційний лад, недопущення втручання у внутрішні справи України;
- б) стабільна політична ситуація в державі та розвиток її економіки;
- в) сталий розвиток національної економіки, громадянського суспільства і держави для забезпечення зростання рівня та якості життя населення;
- г) мирне співіснування з усіма державами світу та сусідами;
- г) інтеграція України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий простір, набуття членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору, розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами;
- д) трансформація економіки України в європейські структури;
- е) боротьба з тероризмом;
- є) подолання корупції всередині держави;
- ж) участь України в гуманітарних місіях ООН?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авакян Т. А. Безпекова політика України в умовах євроінтеграції. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 4 (97). С. 125–135.
2. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в поняттях і термінах: підручник для студентів та аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 766 с.
3. Воєнна доктрина України: Указ Президента України від 24.09.2015 № 555/2015. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/555/2015/print1443098413862836>.
4. Глобалізація та політика національної безпеки; під ред. П. Юхименко. К. : Центр навчальної літератури, 2021. 408 с.
5. Глобальна стратегія ЄС: місце, роль і внесок України. Аналітична записка ГО Центр глобалістики «Стратегія XXI». URL : http://www.uscipr.org.ua/publicdocs/PolicyEU_Ukr.pdf .
6. Глобальна та національна безпека: підручник; авт. кол.; В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянюк ; за заг. ред. Г. П. Ситника. К. : НАДУ, 2016. 784 с.
7. Європейський Союз : навч. посіб. / за ред. Бояра А. О. та ін. Київ: ФОП Маслаков. 2020. 600 с.
8. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII. *Відо-мости Верховної Ради України*. 2018. № 39. С. 351.
9. Закон України «Про участь України в миротворчих операціях з підтримання миру і безпеки» від 23.04.1999 № 613-XIV (зі змінами від 23.12.2015). *Відомості Верховної Ради*. 1999. № 22–23. Ст. 202.
10. Звіт Генерального секретаря НАТО за 2018 рік. URL : <http://www.nato.int/cps/en/natohq/opinions>.
11. Зелений і безпечний Європейський Союз : монограф. / [А. О. Бояр (кер.авт.кол.), І. В. Кицюк, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-друк, 2023. 592.
12. Клименко В. С., Петренко М. І., Сальнікова О. Ф. Безпековий стан України в контексті її співробітництва з міжна-родними організаціями та іншими державами. *Зб. наук. пр. НУОУ ім. Івана Черняхівського «Труди університету»*. 2016. № 2 (135). С. 23–27.
13. Ковальчук А. Я. Математичне моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 412 с.
14. Козинець І. П., Клименко В. С. Постійна структурована співпраця з питань безпеки та оборони ЄС: перспективи для України. *Воєнно-історичний вісник*. 2017. № 4 (26). С. 138–143.
15. Кононенко К. А., Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Системна криза міжнародної безпеки : Близькосхідно-Чорно-морський простір : аналітична доповідь. К. : НІСД, 2016. 65 с.

16. Конституція України (зі змінами, внесеними згідно із Законом України № 2680-VIII від 07.02.2019). *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 9. С. 50.
17. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL : [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-p/page2?text=%C2%](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-p/page2?text=%C2%20).
18. Лісовський П., Лісовська Ю. Політика міжнародних відносин: проблеми і перспективи: навч. посіб. К : Університет «Україна», 2021. 350 с.
19. Михальченко М. Україна зробила перший крок, що далі? *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2013. № 6 (68) (листопад-грудень). С. 299–300.
20. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
21. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко; за заг. ред. О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
22. Наказ Міністерства оборони України «Про затвердження Інструкції з підготовки та застосування національних контингентів, національного персоналу в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки» від 18.01.2016 № 23 (зі змінами згідно з наказом МО України від 31.07.2017 № 399). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
23. Організація за демократію і економічний розвиток – ГУАМ. URL : <http://www.guam.org.ua/node/240>.
24. Основи зовнішньої політики України : підручник; Ю. В. Пунда, І. П. Козинець та ін. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018. 240 с.
25. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підручник [О. П. Дузь-Крятченко, Ю. В. Пунда, В. П. Грищенко та ін.] ; за заг. ред. В. М. Телелима. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2015. 376 с.
26. Особливості суспільно-політичної модернізації країн пострадянського простору: монографія; за редакцією А. Бульвінського К. : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2017. 288 с.
27. Офіційна домашня сторінка НАТО. URL : <http://www.nato.int/>.
28. Офіційний сайт МЗС України. URL: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/map.htm>.
29. Патійчук В. О. Вепонізація зовнішнього іміджу України як безпекова проблема // Стратегічні комунікації в контексті безпекової політики : європейський і глобальний рівні : матеріали Інтернет-конференції / за заг. ред. Н. Карпчук. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2023. С. 52–62.
30. Патійчук В. О. Міжнародна та регіональна безпека : словник-довідник для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини», «Регіональні студії» та «Суспільні комунікації». Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2021. 54 с.
31. Патійчук В. О. Сучасні зовнішні безпекові загрози Волинській області // Актуальні дослідження суспільних наук : матеріали ІХ Всеукр.

наук. конф. (м. Умань, 23 берез. 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Черкаський нац. ун-т імені Богдана Хмельницького та ін.; [голов. ред. А. Л. Бержанір ; редкол.: Я. М. Балановський, М. О. Запорожець]. Умань : Візаві, 2023. С. 77–81.

32. Поглиблення відносин між Україною та ЄС: посіб.; за ред. М. Емерсона та В. Мовчан. К. : Інститут економічних досліджень і політичних консультацій, 2016. 255 с.

33. Представництво України при ЄС. URL : <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu>.

34. Світова гібридна війна: український фронт: монографія; за заг. ред. В. П. Горбуліна. К. : НІСД, 2017. 496 с.

35. Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні. URL : <http://www.osce.org/uk/ukraine-smm>.

ДОДАТКИ

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
«Національна безпека України»

підготовки магістра

**спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»**
освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини»

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародна та регіональна безпека» підготовки магістра, галузі знань 29 міжнародні відносини, спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини».

Розробник: Кулик Сергій Михайлович, доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:
кандидат політичних наук, доцент кафедри
міжнародних комунікацій та політичного аналізу

доц. Вознюк Є.В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

проф. Н. Н. Коцан

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузі знань 029 «Міжнародні відносини» спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» освітній ступінь «магістр»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3
ІНДЗ: немає		Лекції 16 год.
		Практичні (семінарські) 12 год.
		Консультації 8 год.
	Самостійна робота 84 год.	
	Форма контролю: екзамен	
Мова викладання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП Кулик Сергій Михайлович

Науковий ступінь кандидат політичних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

Контактна інформація Kulyk.Serhij@vnu.edu.ua

Дні занять <http://94.130.69.82.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

АНОТАЦІЯ КУРСУ	Освітній компонент спрямований на формування уявлень про основні засади формування національної безпеки України, її структуру, різновидності, проблеми розвитку, умови й чинники функціонування на сучасному етапі розвитку державотворення нашої країни та протистояння російській військовій агресії.
МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	<p>Метою ОК є вивчення умов забезпечення національної безпеки України, основних форм і видів національної безпеки в сучасному багатополісному світі та аналіз стану її забезпечення в сучасних умовах ведення війни з російським агресором тощо.</p> <p>Основними завданнями ОК є розглянути такі теоретичні й практичні питання: основний зміст «національної безпеки» з позицій суверенітету держави; основні елементи національної безпеки; поняття національних інтересів та їх просторова і змістова динаміка; наукові концепції «національного інтересу»; національні інтереси України; «державний інтерес» та його трактування з різних політологічних точок зору; система захисту та реалізації національної безпеки; законодавчі основи забезпечення системи безпеки в Україні; Концепція національної безпеки України; характеристика основних загроз національній безпеці України; структура й основні напрями державницької політики національної безпеки України; органи системи забезпечення національної безпеки України; проблеми формування національної безпеки України з позиції входження європейської та євроатлантичної інтеграції; зв'язки України з НАТО й можливі перспективи входження у його структуру; відносини України з її сусідами з</p>

	позиції системи безпеки; російської агресії та її вплив на забезпечення суверенітету та підтримання національної безпеки України; проблеми забезпечення України зброєю та проведення наступальних операцій; роль і значення українського фактору в формуванні загальноєвропейської та світової безпеки тощо.
--	--

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

(відповідно до «Стандарту вищої освіти України для магістрів»

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/08/05/291-mvskrs-magistr.pdf>

	Інтегральна	Загальні	Фахові
Компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики. СК2. Здатність приймати обгрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.
		ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному. СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.
		ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
		ЗК6. Здатність працювати	СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості

		міжнародному контексті.	розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.
		ЗК7. Здатність працювати в команді.	СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування
		ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.
Програмні результати	<i>Код критерію</i>	<i>Опис</i>	
	РН 1	РН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.	
	РН 2	РН2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.	
	РН 4	РН4. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.	
	РН 5	РН5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	
	РН 7	РН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	
	РН 9	РН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	
	РН 12	РН12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	
РН 13	РН13. Брати участь у професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.		

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контр. / Бали
	Усього	у тому числі				
		Лекц.	Практ. (Сем.)	Консультації	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні аспекти національної безпеки держави						
Тема 1. Поняття та основний зміст «національної безпеки» з позицій суверенітету держави.	13	2	-	1	10	ДС, ДБ, Р / 5
Тема 2. Структура та функції національної безпеки.	15	2	2	1	10	ДС, ДБ, Р / 5
Тема 3. Чинники забезпечення національної безпеки.	15	2	2	1	10	ДС, ДБ, Р / 5
Тема 4. Державні й національні інтереси та їх трактування з різних політологічних точок зору.	17	2	2	1	12	ДС, ДБ, МКР / 35
Разом за зміст. модулем 1	60	8	6	4	42	50
Змістовий модуль 2.						
Система захисту та реалізації національної безпеки України						
Тема 5. Законодавчі основи забезпечення українського суверенітету та Концепція національної безпеки України.	15	2	2	1	10	ДС, ДБ, РМГ, Р / 5
Тема 6. Характеристика основних загроз національній безпеці України та основні сфери її забезпечення.	15	2	2	1	10	ДС, ДБ, РМГ, Р / 5
Тема 7. Дестабілізація національної безпеки України через російську агресію.	13	2	-	1	10	ДС, ДБ, РМГ, Р / 5
Тема 8. Проблеми забезпечення національної безпеки України.	17	2	2	1	12	ДС, ДБ, МКР / 35
Разом за зміст. модулем 2	60	8	6	4	42	50
Усього годин	120	16	12	8	84	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Тема	години
Змістовий модуль 1.	
Теоретичні основи міжнародної та регіональної безпеки	
Тема 1. Основні поняття й категорії системи національної безпеки.	10
Тема 2. Політологічні концепції та їхнє бачення теоретичних проблем національної безпеки та національних інтересів держави.	10
Тема 3. Методологічні основи вивчення проблем національної безпеки.	10
Тема 4. Проблеми формування національної безпеки України з позиції її європейської та євроатлантичної інтеграції.	12
Разом за змістовий модуль 1	42
Змістовий модуль 2.	
Характеристика регіональних і національних систем безпеки	
Тема 5. Сучасні проблеми забезпечення військової безпеки України.	10
Тема 6. Корупція в органах влади та тіньова економіка як безпекова загроза Україні.	10
Тема 7. Економічна та фінансова безпека України та умови її забезпечення.	10
Тема 8. Проблеми забезпечення інформаційної та екологічної безпеки в Україні.	12
Разом за змістовий модуль 2	42
Усього годин	84

IV. Політика оцінювання

Оцінювання під час семінарських занять здійснюється на основі того наскільки студент вміє самостійно проаналізувати і передати здобуті знання. Перечитування під час відповіді інформації з паперових та електронних носіїв забороняється. Відвідування семінарських занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах тощо) навчання може відбуватись у цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом, за погодженням із викладачем.

Поточне оцінювання – 40 балів. Дві поточних контрольних роботи по 3 контрольних питання на 30 хв. (30 балів кожна; в сумі – 60 балів). Сума набраних балів поточного й підсумкового оцінювання – не менше 60 балів.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft Teams https://teams.microsoft.com/l/team/19%3arGbvZFq15FfN_EK7t73NwLpn9ijgCEtL8wqyHdsj-81%40thread.tacv2/conversations?groupId=c12473cf-e24e-4d18-b3ee-00981965e534&tenantId=79cf2153-dcef-4e36-ab8c-89480b2366aa/.

Політика щодо академічної доброчесності

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та заліку (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушеннями принципу академічної доброчесності.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем семінарських занять відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Дедлайн здачі пропущених семінарських занять (за умови вагомих доказових причин) до дня іспиту. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2.

Складання і перескладання іспиту з ОК регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozhprootzin%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю з цього ОК є іспит, який складається в усній формі. Екзамен виставляється автоматично в кінці семестру за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом навчальної дисципліни та отримав не менше 75 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити свій рейтинг, здобувач освіти може добрати бали на екзамені. При цьому анулюється бали за підсумкові модульні контрольні роботи (максимально 60 балів), а залишаються тільки бали поточного контролю (максимально 40 балів). Підсумкова оцінка за ОК виставляються згідно шкали оцінювання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення	1. Європейський Союз: навч. посіб. / за ред. Бояра А. О. та ін. Київ : ФОП Маслаков. 2020. 600 с.
	2. Кулик С. М. Особливості проведення олімпійського референдуму у Калгарі. <i>Міжнародні відносини, регіональні студії, суспільні комунікації</i> . 2019. №1 (5). С. 42–53.
	3. Кулик С. М. Неспортивний жест Козакевича та його значення у внутрішній політиці Польщі й міжнародних відносинах. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i> . 2020. №1 (7). С. 7–21.
	4. Кулик С. М. Бейсбол як інструмент зовнішньої політики Венесуели під час президентства Уго Чавеса. <i>Науковий вісник СХУ імені Лесі Українки. Серія: Міжнародні відносини</i> . 2020. № 2 (406). С. 195–201. (Коцан Р. І., Терещенко А. Р.)
	5. Кулик С. М. Особливості спортивно-політичних контактів

	<p>ексбаскетболіста “Chicago Bulls” Денніса Родмана з “верховним вождем” КНДР Кім Чен Іном. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2022. №1 (12). С. 5-29. https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/251 (Слова Т.).</p> <p>6. Кулик С. М. Інформаційні атаки Російської Федерації проти України під час проведення XXXII Олімпійських і XVI Паралімпійських Ігор у Токіо 2020 року. <i>Міжнародні відносини, регіональні студії та суспільні комунікації</i>, 2022. №3 (11). С. 103–128.</p> <p>7. Кулик С. М. Політичні аспекти благодійних матчів українських футбольних клубів у країнах Європи (у контексті російсько-української війни 2022 р.). <i>Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти</i>. 2022. №9. С. 20-42. http://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/265452.</p> <p>8. Патійчук В. О. Вепонізація зовнішнього іміджу України як безпекова проблема // <i>Стратегічні комунікації в контексті безпекової політики: європейський і глобальний рівні: матеріали Інтернет-конференції / за заг. ред. Н. Карпчук. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2023. С. 52–62.</i></p> <p>9. Патійчук В. О. Міжнародна та регіональна безпека: словник-довідник для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини», «Регіональні студії» та «Суспільні комунікації». Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2021. 54 с.</p> <p>10. Патійчук В. О. Сучасні зовнішні безпекові загрози Волинській області // <i>Актуальні дослідження суспільних наук : матеріали ІХ Всеукр. наук. конф. (м. Умань, 23 берез. 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Черкаський нац. ун-т імені Богдана Хмельницького [та ін.] ; [голов. ред. А. Л. Бержанір ; редкол.: Я. М. Балановський, М. О. Запорожець]. Умань : Візаві, 2023. С. 77–81.</i></p>
Основна	<p>1. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол.; В. І. Абрамов, Г. П. Сит-ник, В. Ф. Смолянюк ; за заг. ред. Г. П. Ситника. К. : НАДУ, 2016. 784 с.</p> <p>2. Глобалізація та політика національної безпеки / під ред. П. Юхименко. К. : Центр навчальної літератури, 2021. 408 с.</p> <p>3. Кононенко К. А., Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Системна криза міжнародної безпеки: Близькосхідно-Чорно-морський простір: аналітична доповідь. К. : НІСД, 2016. 65 с.</p> <p>4. Лісовський П., Лісовська Ю. Політика міжнародних відносин: проблеми і перспективи: навч. посіб. К: Університет «Україна», 2021. 350 с.</p> <p>5. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.</p> <p>6. Тихомиров О. О. Забезпечення інформаційної безпеки як функція сучасної держа-ви : [монографія]; за заг. ред. Р. А. Калюжного. К. : Нац. акад. СБУ, 2014. 196 с.</p> <p>7. Шергін С. Політологія міжнародних відносин : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.</p>
Додаткова	<p>1. Военна доктрина України: Указ Президента України від 24.09.2015 № 555/2015. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/555/2015/print1443098413862836.</p> <p>2. Євроатлантичне співробітництво та європейська інтеграція України: навч. посіб.; за заг. ред. О. Ф. Деменка. К. : НУОУ, 2011. 466 с.</p>

3. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII. *Відо-мости Верховної Ради України*. 2018. № 39. С. 351.
4. Клименко В. С., Петренко М. І., Сальнікова О. Ф. Безпековий стан України в контексті її співробітництва з міжна-родними організаціями та іншими державами. *Зб. наук. пр. НУОУ ім. Івана Черняховського «Труди університету»*. 2016. № 2 (135). С. 23–27.
5. Конституція України (зі змінами, внесеними згідно із Законом України № 2680-VIII від 07.02.2019). *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 9. С. 50.
6. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL : [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-р/page2?text=%C2%](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-р/page2?text=%C2%20).
7. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К. : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. 328 с.
8. Основи зовнішньої політики України : підручник; Ю. В. Пунда, І. П. Козинець та ін. К. : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2018. 240 с.
9. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підручник [О. П. Дузь-Крятченко, Ю. В. Пунда, В. П. Грищенко та ін.] ; за заг. ред. В. М. Телелима. К. : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2015. 376 с.
10. Офіційний сайт МЗС України. URL: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/map.htm>.
11. Поглиблення відносин між Україною та ЄС: посіб.; за ред. М. Емерсона та В. Мовчан. К. : Інститут економічних досліджень і політичних консультацій, 2016. 255 с.
12. Представництво України при ЄС. URL : <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu>.
13. Світова гібридна війна: український фронт: монографія; за заг. ред. В. П. Горбуліна. К. : НІСД, 2017. 496 с.
14. Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні. URL : <http://www.osce.org/uk/ukraine-smm>.

Навчально-методичне видання

**Патійчук Віктор Олексійович
Кулик Сергій Михайлович**

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ
Тестові завдання

*для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»*

Видання друкується в авторській редакції

Формат 60x84 1/16. Обсяг 2,35 ум. друк. арк., 2,25 обл.-вид. арк.

Наклад 100 пр. Зам. _____.

Редакція, видавець і виготовлювач – ФОП Іванюк В. П.
(43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 65).

Свідоцтво Держкомінформу України

ВЛн № 31 від 04.02.2004 р.